

Komisyon

KPSS Genel Yetenek Genel Kültür Coğrafya Soru Bankası

ISBN 978-625-6890-36-7

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

37. Baskı: Ağustos 2023 Ankara

Proje-Yayın: Deniz Şahan

Dizgi-Grafik Tasarım: Arzu Orhan Kaya

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ

Saray Mah. 126 Cad. No: 20/A

Kazan/ANKARA

Tel: (0312) 802 00 53-54

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Değerli Adaylar;

Bu kitap Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) Genel Kültür Testinde önemli bir yer tutan “**Coğrafya**” kapsamındaki **18 soruyu** etkili bir şekilde **çözebilmeniz amacıyla hazırlanmıştır.**

Kitabın çalışmalarınızda yararlı olması dileğiyle, KPSS’de ve meslek hayatınızda başarılar.

Pegem Akademi

Kitabın baskı tarihinden sonra gerçekleşen değişikliklere aşağıda yer alan kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

<https://depo.pegem.net/2024gygk-cografya-sb-guncelleme.pdf>

TÜRKİYE'DE İLK DEFA TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Testleri çözebilir.
- 3 Video çözümleri görebilir.

Yapay zekâ, bırakılan etkileşimler sonrasında kullanıcıların başarı durumlarını tespit ederek karşısına bir analiz ekranı çıkarmaktadır.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden hibrit kitabınıza erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

**Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2024 tarihine kadar geçerlidir.
Kitaba dair içerikler Eylül 2023'ten itibaren yayında olacaktır.**

**Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55**

İÇİNDEKİLER

Türkiye'nin Coğrafi Konumu

Test - 1.....	1
Çözümler.....	3
Test - 2.....	5
Çözümler.....	7
Test - 3.....	8
Çözümler.....	10
Test - 4.....	11
Çözümler.....	13

Türkiye'nin Dağları - Ovaları - Platoları

Test - 5.....	14
Çözümler.....	16
Test - 6.....	17
Çözümler.....	19

Türkiye'nin Akarsuları

Test - 7.....	20
Çözümler.....	22
Test - 8.....	23
Çözümler.....	25
Test - 9.....	26
Çözümler.....	30

Türkiye'nin Barajları-Gölleri- Kaynakları ve Denizleri

Test - 10.....	33
Çözümler.....	35
Test - 11.....	36
Çözümler.....	38

Türkiye'de Rüzgâr - Buzul - Karstik Şekiller ve Kıyı Tipleri

Test - 12.....	40
Çözümler.....	42
Test - 13.....	43
Çözümler.....	45

Türkiye'nin Toprak Tipleri

Test - 14.....	46
Çözümler.....	48
Test - 15.....	49
Çözümler.....	52

Türkiye'de Doğal Afetler

Test - 16.....	54
Çözümler.....	56
Test - 17.....	57
Çözümler.....	59

Türkiye'nin Yer Şekilleri (Tarama)

Test - 18.....	60
Çözümler.....	62
Test - 19.....	63
Çözümler.....	65
Test - 20.....	66
Çözümler.....	70

Türkiye'nin İklim ve Bitki Örtüsü

Test - 21.....	73
Çözümler.....	75
Test - 22.....	76
Çözümler.....	78
Test - 23.....	79
Çözümler.....	81
Test - 24.....	82
Çözümler.....	84
Test - 25.....	85
Çözümler.....	87
Test - 26.....	88
Çözümler.....	90

Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası (Tarama)

Test - 27.....	91
Çözümler.....	93
Test - 28.....	94
Çözümler.....	96

Türkiye'de Nüfus ve Yerleşme

Test - 29.....	97
Çözümler.....	99
Test - 30.....	100
Çözümler.....	102
Test - 31.....	103
Çözümler.....	105
Test - 32.....	106
Çözümler.....	108
Test - 33.....	109
Çözümler.....	111

İÇİNDEKİLER

Türkiye'de Tarım

Test - 34.....	112
Çözümler.....	114
Test - 35.....	115
Çözümler.....	117

Türkiye'de Tarım, Hayvancılık ve Ormancılık

Test - 36.....	118
Çözümler.....	120
Test - 37.....	121
Çözümler.....	123
Test - 38.....	124
Çözümler.....	126
Test - 39.....	127
Çözümler.....	129
Test - 40.....	130
Çözümler.....	132

Türkiye'de Madenler ve Enerji Kaynakları

Test - 41.....	134
Çözümler.....	136
Test - 42.....	137
Çözümler.....	139

Türkiye'de Sanayi ve Ticaret

Test - 43.....	140
Çözümler.....	142
Test - 44.....	143
Çözümler.....	145

Türkiye'de Ulaşım ve Turizm

Test - 45.....	146
Çözümler.....	148
Test - 46.....	149
Çözümler.....	151

Türkiye'nin Ekonomisi (Tarama)

Test - 47.....	152
Çözümler.....	154
Test - 48.....	155
Çözümler.....	157
Test - 49.....	158
Çözümler.....	161
Test - 50.....	163
Çözümler.....	167

Genel Tarama

Test - 51.....	170
Çözümler.....	172
Test - 52.....	173
Çözümler.....	175
Test - 53.....	176
Çözümler.....	178
Test - 54.....	179
Çözümler.....	181
Test - 55.....	182
Çözümler.....	184

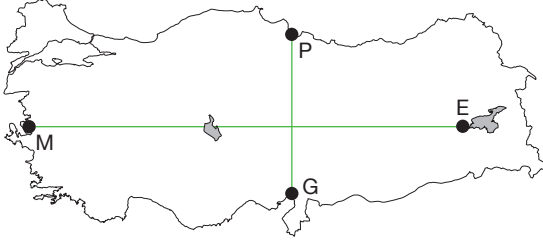
Cevap Anahtarı.....	185
---------------------	-----

1. Bir yerin yeryüzü şekilleri, çevreyle olan ilişkileri ve bağlantıları o yerin göreceli konumuyla ilgilidir.
- Batıdan doğuya doğru gidildikçe yükselti ortalamasının artması
 - Aynı anda farklı mevsim özelliklerinin görülmesi
 - Batı rüzgârları etkisinde kalması
 - Gölge boylarının hiçbir zaman sıfır olmaması

Bu bilgilerden hangileri Türkiye'nin göreceli konununun sonuçları arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Türkiye haritasında P, E, G ve M merkezleri belirtilmiştir.

Buna göre P, G ile M, E merkezlerinin hangi özellikleri aynıdır?

P - G	M - E
A) İklimleri	Sıcaklık ortalamaları
B) Öğle vakitleri	Gündüz süreleri
C) Yerel saatleri	Yağış miktarları
D) Çizgisel hızları	Ulusal saatleri
E) Yer şekilleri	Karlı gün sayıları

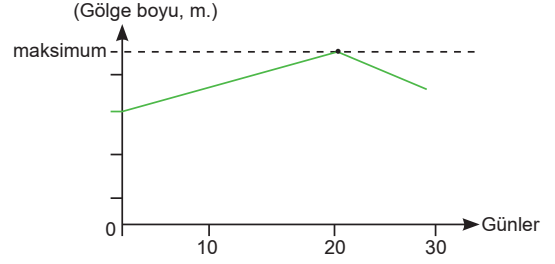
3. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer almasının sonuçlarından biri değildir?**

- Gölge yönlerinin daima kuzeyi göstermesi
- Kuzeye doğru gidildikçe yer çekiminin artması
- Bakı yönünün yıl boyunca güney olması
- Gölge boylarının hiçbir zaman sıfır olmaması
- Kuzey sektörlü rüzgârların sıcaklığı düşürmesi

4. **Türkiye'de kış gün dönümünün yaşandığı tarihte aşağıdaki illerin hangisinde daha uzun gece süresi yaşanır?**

- A) İzmir B) Balıkesir C) Muğla
D) Hatay E) Artvin

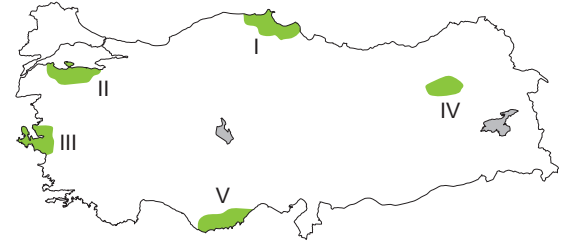
5. Aşağıdaki grafikte Ankara'da yatay bir düzlemdeki sabit bir cismin öğlen vaktindeki bir aylık gölge boyu değişim grafiği gösterilmiştir.

Buna göre grafiğin çizildiği ay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aralık B) Ocak C) Mart
D) Eylül E) Haziran

6. Dünya'da çizgisel hızın her enlemde farklı oluşunun sonucu olarak Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe Güneş'in doğuş ve batış süresi değişkenlik gösterir.

Buna göre haritada taralı yörelerin hangisinde Güneş'in doğuş ve batış sürelerinin daha uzun yaşanması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıda verilen il merkezlerinden hangisinde yerel saat ile ulusal saat arasındaki fark daha fazladır?**

- A) İzmit B) Iğdır C) Sivas
D) İstanbul E) Afyon

8. Türkiye 36°K - 42°K paralelleri arasında yer alır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında yer almaz?

- Adana'da kalıcı kar sınırının Rize'den daha yüksekte olması
- Alacakaranlık süresinin güneyden kuzeye doğru artması
- Çanakkale'de kış sıcaklıklarının İzmir'den daha düşük olması
- Aynı tarım ürününün Erzurum'da Ankara'dan daha geç olgunlaşması
- Akdeniz'in sularının Karadeniz'den daha tuzlu olması

9.

- I. Aynı anda tek ortak saat ayarının kullanılması
- II. Doğudaki ovalarda tarım ürünlerinin daha geç olgunlaşması
- III. 2. ve 3. saat dilimlerinde yer alması
- IV. Gündoğumu süresinin güneyde daha kısa sürmesi

Türkiye için verilen yukarıdaki özelliklerden hangileri boylamın sonuçları arasında yer alır?

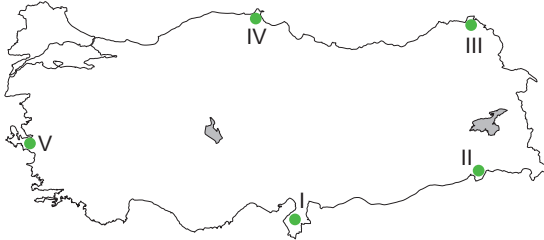
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve IV

10. Çanakkale ve İzmir yaklaşık olarak 26° doğu boylamı üzerinde bulunmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu il çiftleri için söylenemez?

- A) Başlangıç meridyenine uzaklıkları aynıdır.
- B) Yerel saatleri aynıdır.
- C) Gün içinde gölge boyunun en kısa olduğu anları aynıdır.
- D) Greenwich ile olan zaman farkları aynıdır.
- E) Ekinoks tarihlerinde her iki ilde de Güneş aynı anda doğar ve aynı anda batar.

11.

Türkiye haritasında verilen merkezlerin hangisinde yıl boyunca yerel saat daha ileri olup gece ile gündüz arasındaki süre farkı en fazladır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

12. Türkiye, 36° - 42° kuzey paralelleri ile 26° - 45° doğu meridyenleri arasında yer alır.

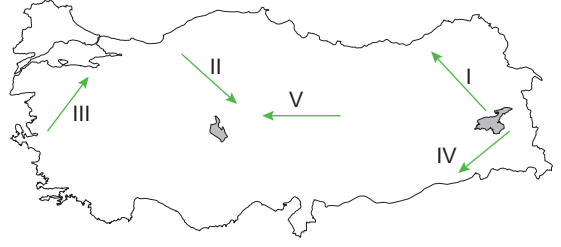
Paralel ve meridyen farkını korumak şartıyla Türkiye aynı yarım kürede daha güneybatıda yer alırdı;

- I. kuzey - güney genişliği,
- II. doğu - batı genişliği,
- III. doğusu ve batısı arasındaki zaman farkı,
- IV. bulunduğu saat dilimi

gibi özelliklerden hangileri kesinlikle değişmezdi?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13.

Özel konum şartları eşit kabul edildiğinde haritada numaralı ok yönünde hareket eden rüzgârlardan hangisinin ismi ve sıcaklığa etkisi yanlış verilmiştir?

	Rüzgâr	İsmi	Sıcaklığa etkisi
A)	I	Samyeli	Artırır.
B)	II	Karayel	Azaltır.
C)	III	Lodos	Artırır.
D)	IV	Poyraz	Azaltır.
E)	V	Kible	Azaltır.

14. İstanbul'dan Antalya'ya yolculuk yapan bir kişinin bu iki ilde aynı koşullarda yaptığı gözlemlerden aktardığı;

- I. tuzluluk oranı artmıştır,
- II. çizgisel hız artmıştır,
- III. alacakaranlık süresi uzamıştır,
- IV. gölge boyları kısalmıştır

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve IV E) II ve III

15. Türkiye'de; Sinop'ta en uzun gece 21 Aralık'ta yaklaşık 15 saat, en kısa gece 21 Haziran'da yaklaşık 9 saattir. Aradaki fark 6 saattir.

Bu farkı azaltmak için;

- I. Sinop'un Ekvator'a yaklaşması,
- II. Sinop'un Ekvator'dan uzaklaşması,
- III. Sinop'un başlangıç meridyenine yaklaşması,
- IV. Dünya'nın çizgisel hızının azalması

gibi değişimlerden hangisinin gerçekleşmesi gerekir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) II ve IV

16. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçları arasında yer almaz?

- A) Ticaret yollarının kesiştiği noktada yer alması
- B) Kısa mesafede farklı iklim tiplerinin görülmesi
- C) Buzulların oluşturduğu kıyı tiplerinin görülmemesi
- D) Uluslararası transit ticaret limanlarının bulunması
- E) Gerçek alan ile izdüşüm alan arasındaki farkın fazla olması

1. Türkiye $36^\circ - 42^\circ$ kuzey paralelleri arasında yer alır. Bu durum Türkiye'nin Orta Kuşak'ta bulunmasını sağlar. Batı rüzgârlarının etkisinde kalması, Orta Kuşak'ta olmasının sonucudur. (Mutlak konum)

Gölge boyunun sıfır olması için Güneş ışınlarının 90 derecelik açıyla gelmesi gerekir. Güneş ışınları yalnızca dönenceler arasına ($23^\circ 27'K - 23^\circ 27'G$) dik gelir. Türkiye $36^\circ - 42^\circ$ kuzey paralelleri arasında dönenceler dışında yer aldığı için gölge boyu yılın hiçbir döneminde sıfır olmaz. (Mutlak konum)

Türkiye'de doğuya doğru yükselti ortalamasının artması ve aynı anda farklı mevsim özelliklerinin görülmesi, göreceli konumun sonucudur.

Cevap E

2. Aynı boylam üzerinde yer alan P ve G merkezlerinde; yerel saat ve **öğle vakitleri** yıl boyunca aynıdır. Güneş'in doğuş ve batış vakitleri ise farklıdır. Yalnızca ekinoks tarihlerinde (21 Mart - 23 Eylül) Güneş aynı boylam üzerindeki merkezlerde aynı anda doğar ve aynı anda batar.

Aynı enlem üzerinde yer alan M ve E merkezlerinde ise çizgisel hız, **gece-gündüz süreleri**, gurup ve tan vakitleri, Güneş ışınlarının geliş açısı, yıl içerisindeki gölge boyları ve Ekvator'a kuş uçuşu uzaklıkları aynıdır.

Cevap B

3. • Gölge yönlerinin daima kuzeyi göstermesi (A)
• Bakı yönünün yıl boyunca güney olması (C)
• Gölge boylarının hiçbir zaman sıfır olmaması (D)
• Kuzey sektörlü rüzgârların sıcaklığı düşürmesi (E)

Türkiye'nin Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer almasının sonuçlarındandır. Fakat B seçeneği tüm Kuzey Yarım Küre'de geçerli olan bir durumdur. Dünya'nın şekli geoid olduğu için kutuplardan basıktır. Kutuplar dünyanın merkezine daha yakın olduğu için yer çekimi ivmesi kutup noktalarında en fazladır. Ekvator'dan kutuplara doğru yer çekimi ivmesinin artması, Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer alması ile ilgili değildir. Bu durum Kuzey Yarım Küre'nin tamamı için geçerli bir özelliktir.

Cevap B

4. Türkiye için kış gün dönümü 21 Aralık'tır. Bu tarihte Türkiye'de kuzeye doğru gidildikçe gece süresi uzar. Bu yüzden seçeneklerde en kuzeyde yer alan şehir doğru cevap olacaktır.

Cevap E

5. Güneş ışınlarının geliş açısı ile gölge boyu arasında ters orantı bulunur. Grafik dikkatli incelendiğinde gölge boyunun en uzun olduğu dönem belirtilmiştir. Gölge boyunun en uzun olabilmesi için Güneş ışınlarının en küçük açıyla gelmesi gerekir. Ankara'nın Güneş ışınlarını en küçük açıyla aldığı tarih 21 Aralık'tır. (Bu durum ülkemizdeki tüm iller için geçerlidir.)

Cevap A

6. Çizgisel hız Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalır. Güneş'in doğuş ve batış süreleri ise çizgisel hızın azalmasına bağlı olarak uzar. Türkiye, Kuzey Yarım Küre'de olduğu için güneyinden kuzeyine gidildikçe çizgisel hızın azalmasına bağlı olarak Güneş'in doğuş ve batış süreleri uzar.

Cevap A

7. Türkiye'de yıl boyunca 45° Doğu (İğdır) boylamının yerel saati ulusal saat olarak kullanılmaktadır. Buna göre, İğdır'a en uzak olan merkezin (İstanbul) yerel saati ile ulusal saat arasındaki fark en fazla olmaktadır.

Cevap D

8. Soruda Türkiye'nin enlem değerleri verilmiştir. A, B, C, E seçenekleri enlemin sonuçlarıdır. Fakat D seçeneğinde Ankara ve Erzurum yaklaşık olarak aynı enlemden yer almalarına rağmen tarım ürünlerinin olgunlaşma sürelerinin farklı olması sıcaklık ortalamalarının farklı olmasıyla açıklanır. Bu durum Erzurum'un yükseltisinin daha fazla olmasıyla (göreceli konum) açıklanır.

Cevap D